

ราชอาณาจักรไทย [Kingdom of Thailand]

ชื่อทางการ

“ราชอาณาจักรไทย” คือ ชื่อเรียกอย่างเป็นทางการของประเทศไทย ในกรุงศรีอยุธยา ต่างชาติรู้จักประเทศไทยในนาม ประเทศสยามมีอาณาจักรสุโขทัยเป็นยุคแรกเริ่มก่อนที่จะตกอยู่ภายใต้ การปกครองของอาณาจักรอยุธยา ซึ่งต่อมาได้มีการ เจริญสัมพันธไมตรีด้านการติดต่อ กับชาติตะวันตกและถูกคุกคามจากการขยายอำนาจของประเทศพม่าอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่ง ล่มสลายในสมัยอยุธยาตอนปลาย ต่อมาสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีจึงได้สถาปนาอาณาจักรธนบุรีขึ้น แต่พอถึงช่วง ปลายอาณาจักรกรุงธนบุรีมีเหตุการณ์ความวุ่นวายเกิดขึ้นมากมายและนำไปสู่การสถาปนาราชวงศ์จักรีแห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ในราวต้นกรุงรัตนโกสินทร์ประเทศไทยต้องเผชิญกับภัยคุกคามจากต่างชาติและประเทศเพื่อนบ้าน ชาติตะวันตกเริ่ม มีอิทธิพลในภูมิภาคเอเชียมากขึ้นเป็นที่มาของภาคีแห่งสนธิสัญญาหลายฉบับ แม้ว่าจะมีการเสียดินแดนบางส่วนในสมัยยุค ล่าอาณานิคมแต่ประเทศไทยก็ยังคงดำรงไว้ซึ่งเอกราชและไม่เคยตกเป็นอาณานิคมของชาติใด

นับตั้งแต่สมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมาจนถึงสมัยสงครามโลกครั้งที่ 1 ประเทศไทยได้ เข้าร่วมกับฝ่ายสัมพันธมิตร ได้แก่ อังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซีย โดยประเทศไทยประกาศเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม พ.ศ.2460 ซึ่งประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1 ดังนี้

1. การยกเลิกสิทธิสภาพนอกอาณาเขตจากผู้แพ้สงคราม
2. การแก้ไขสนธิสัญญาที่ไม่เป็นธรรมกับฝ่ายพันธมิตร
3. ได้รับเงินค่าปฏิกรรมสงคราม 2 ล้านบาท
4. การได้เป็นสมาชิกองค์การสันนิบาตชาติ
5. อนุสาวรีย์ทหารอาสาวงเวียน 22 กรกฎาคม เป็นอนุสาวรีย์ที่สร้างขึ้นเพื่อระลึกถึงการเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 1

ต่อมาได้มีการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของประเทศไทยเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 จากระบอบ สมบูรณญาญาธิปไตยไปเป็นระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาโดยสมัยนั้นไทยได้เข้ากับฝ่ายอักษะในระหว่างสงครามโลก ครั้งที่ 2 และเข้าเป็นพันธมิตรกับประเทศสหรัฐอเมริกาในสมัยสงครามเย็นและต้องผ่านสมัยรัฐบาลทหารมานานหลายสิบปี จนกระทั่งมีการตั้งรัฐบาลพลเรือนที่นับเป็นก้าวสำคัญในการนำพาประเทศก้าวเข้าสู่โลกเสรี

เมืองหลวง

กรุงเทพมหานครได้รับการยกย่องให้เป็นเมืองหลวงที่มีชื่อยาวที่สุดในโลก กรุงเทพมหานคร แปลว่า “พระนครอันกว้างใหญ่ดุจเทพนคร” มีชื่อเต็มว่า กรุงเทพมหานคร อมรรัตนโกสินทร์มหินทรายุธยา มหาดิลกภพ นพรัตนราชธานีบูรีรมย์ อุดมราชนิเวศน์มหาสถาน อมรพิมานอวตารสถิต สักกะทัตติยวิษณุกรรมประสิทธิ์ หมายถึง “พระนครอันกว้างใหญ่ ดุจเทพนคร เป็นที่สถิตของพระแก้วมรกตเป็นมหานครที่ไม่มีใครรบกวนได้ มีความงามอันมั่นคงและเจริญยิ่ง เป็นเมืองหลวงที่บริบูรณ์ด้วยแก้วเก้าประการ นารีนรมย์ มีพระราชนิเวศใหญ่โตเป็นวิมานเทพที่ประทับของพระราชาผู้อวตารลงมา ซึ่งท้าวสักกเทวราช พระราชทานให้พระวิษณุกรรมลงมาเนรมิตไว้”

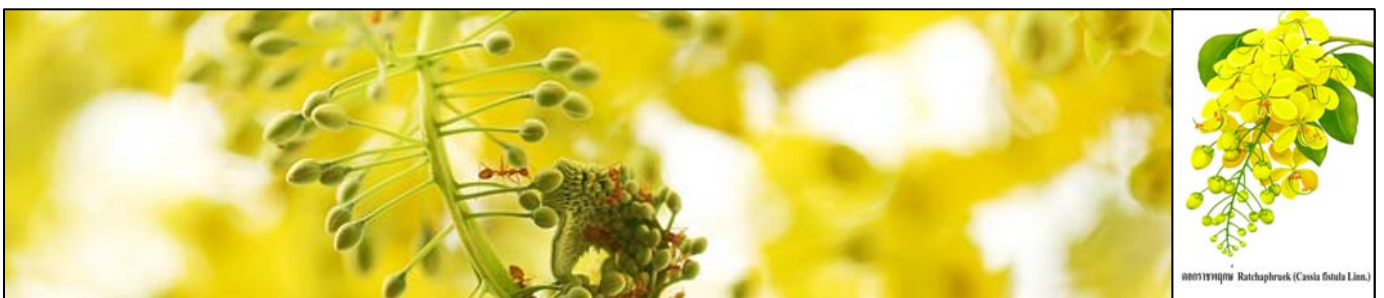
กรุงเทพมหานครมีพื้นที่ทั้งหมด 1,568.737 ตารางกิโลเมตร เป็นศูนย์กลางความเจริญด้านการปกครอง การศึกษา การคมนาคมขนส่ง เศรษฐกิจ การพาณิชย์ และการสื่อสารโทรคมนาคมของประเทศ มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่าน แบ่งเมืองออกเป็น 2ฝั่ง คือฝั่งพระนครและฝั่งธนบุรี ลักษณะภูมิประเทศของกรุงเทพมหานครเป็นที่ราบลุ่ม สูงจากน้ำระดับทะเลปานกลางประมาณ 1.50-2 เมตร ตั้งอยู่บนพื้นที่ซึ่งในทางภูมิศาสตร์เรียกว่าบริเวณดินดอนสามเหลี่ยมปากแม่น้ำซึ่งเกิดจากตะกอนน้ำพา เป็นส่วนหนึ่งของที่ราบลุ่มภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย

ในอดีตหลังจากสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีเสด็จสวรรคตในวันที่ 6 เมษายน พ.ศ.2325 สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกได้ขึ้นเสวยราชสมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ ทรงพระนามว่าพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เป็นองค์ปฐมกษัตริย์แห่งราชวงศ์จักรี ได้มีพระราชดำริ ให้สร้างกรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นทางฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาให้เป็นราชธานีแห่งใหม่ โดยสืบทอดศิลปกรรมและสถาปัตยกรรมจากพระราชวังหลวงของกรุงศรีอยุธยา

ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงเปลี่ยนชื่อพระนครจากบวรรัตนโกสินทร์ เป็นอมรรัตนโกสินทร์และมีฐานะเป็นจังหวัดหนึ่ง เรียกชื่อตามราชการว่า “จังหวัดพระนคร”

ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงโปรดเกล้าฯให้ตัดถนนใหม่และเปลี่ยนรูปแบบผังเมืองกรุงเทพมหานคร เหนือเขื่อนอารยประเทศ ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงจากการคุกคามและแทรกแซงจากประเทศมหาอำนาจในยุโรป ภายหลังการปรับปรุงการปกครองใหม่ในวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ.2515จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็นกรุงเทพมหานคร

ดอกไม้ประจำชาติ

ราชอาณาจักรไทย (Kingdom of Thailand) : ดอกราชพฤกษ์ ดอกไม้ประจำชาติไทย ก็คือ ดอกราชพฤกษ์ (Ratchaphruek) ที่มีสีเหลืองสวยสง่างาม เมื่อเบ่งบานแล้วให้ความรู้สึกอบอุ่น ถือเป็นสัญลักษณ์ของความมีเกียรติยศศักดิ์ศรี ซึ่งชาวไทยหลายคนรู้จักกันดีในนามของ ดอกคูณ โดยมีความเชื่อว่าสีเหลืองอร่ามของดอกราชพฤกษ์คือสีแห่งพระพุทธศาสนา และความ รุ่งโรจน์ รวมทั้งยังเป็นสัญลักษณ์แห่งความสามัคคีปรองดองของคนในชาติอีกด้วย โดยดอกราชพฤกษ์จะเบ่งบานในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม มีจุดเด่นเวลาเบ่งบานคือการผลัดใบออกจนหมดต้น เหลือไว้เพียงแค่สีเหลืองอร่ามของดอกราชพฤกษ์เท่านั้น

จากอดีตที่ผ่านมากว่า 50 ปี ทางราชการมีความพยายามหลายครั้งในการกำหนดให้มีสัญลักษณ์ประจำชาติไทย โดยเฉพาะการกำหนด ต้นไม้ และ ดอกไม้ ประจำชาติ เริ่มต้นที่กรมป่าไม้ได้ชักชวนให้ประชาชนสนใจต้นราชพฤกษ์หรือคูณ มาตั้งแต่ ช่วงปี พ.ศ.2494 โดยรัฐบาลมีมติให้ถือวันที่ 24 มิถุนายน เป็นวันต้นไม้ประจำปีของชาติ (arbour day) มีการชักชวนให้ปลูกต้นไม้ที่มีประโยชน์ชนิดต่างๆ มากมาย ในขณะเดียวกันก็ได้มีการเสนอว่า ต้นราชพฤกษ์ น่าจะถือเป็นต้นไม้ประจำชาติ

กระทั่ง ในปี พ.ศ.2506 มีการประชุมเพื่อกำหนดสัญลักษณ์ต้นไม้และสัตว์ประจำชาติเป็นครั้งแรก โดยกรมป่าไม้ได้เสนอให้ ต้นราชพฤกษ์ หรือ ต้นคูณ ไม้มงคลที่มีประโยชน์และรู้จักกันอย่างแพร่หลายเป็นต้นไม้ประจำชาติ สำหรับสัตว์ประจำชาติก็คือ ช้างเผือก สัตว์ที่มีคุณค่าเกี่ยวข้องกับประเพณีไทยและประวัติศาสตร์ไทยมายาวนาน การเสนอครั้งนั้นไม่ได้มีการประกาศอย่างเป็นทางการ ดังนั้นตลอดเวลาที่ผ่านมาสัญลักษณ์ที่บ่งบอกถึงความเป็นไทยจึงมีหลากหลาย ตั้งแต่สถานที่สำคัญๆ สัตว์ ดอกไม้ ที่คนไทยคุ้นเคยและพบเห็นบ่อย เช่น พระปรางค์วัดอรุณฯ เรือสุพรรณหงส์ ดอกบัว ดอกมะลิ ดอกพุทธรักษา แมวไทย เช่นเดียวกับ ต้นราชพฤกษ์ และ ช้างเผือก ยังคงถูกยกย่องให้เป็นสัญลักษณ์ประจำชาติตลอดมา

ปี พ.ศ.2530 มีการส่งเสริมให้ปลูกต้นราชพฤกษ์อีกครั้ง เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ 5 รอบ โดยมีการส่งเสริมให้ปลูกต้นราชพฤกษ์ทั่วประเทศจำนวน 99,999 ต้น ทุกวันนี้จึงมีต้นราชพฤกษ์อยู่มากมายทั่วประเทศไทย

ข้อสรุปเรื่องสัญลักษณ์ประจำชาติดูเหมือนจะยังไม่ชัดเจน กระทั่งช่วงปี พ.ศ.2544 คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ได้นำเรื่องดังกล่าวกลับมาเสนออีกครั้ง และมีข้อสรุปเสนอให้มีการกำหนดสัญลักษณ์ประจำชาติ 3 สิ่งคือ ดอกไม้ สัตว์และสถาปัตยกรรม และการพิจารณาที่ผ่านมาเสนอให้กำหนดดอกไม้ประจำชาติคือ ดอกราชพฤกษ์ สัตว์ประจำชาติ คือ ช้างไทย และสถาปัตยกรรมประจำชาติคือ ศาลาไทย

เหตุที่เลือก ดอกราชพฤกษ์ เป็นดอกไม้ประจำชาติเพราะมีความเหมาะสมในหลายๆ ด้าน คือ เป็นดอกไม้จากต้นไม้ที่ถูกเสนอให้เป็นต้นไม้ประจำชาติเมื่อครั้งที่กรม ป่าไม้เสนอไว้ เป็นต้นไม้ที่มีอายุยืน ทนทาน ปลูกขึ้นได้ดีทั่วทุกภาคของประเทศ เป็นต้นไม้พื้นเมืองที่รู้จักแพร่หลาย มีชื่อเรียกหลายชื่อต่างกันในแต่ละภาค เช่น ลมแล้ง คุณ อ้อดิบ ราชพฤกษ์ เป็นไม้มงคลใช้ประโยชน์ในพิธีสำคัญๆ เช่น ลงหลักเมือง ลงเสาเอก ทำคทาจอมพลและยอดธงชัยเฉลิมพลของกองทหาร ในช่วงฤดูร้อนราชพฤกษ์จะออกดอกสะพรั่งทั้งต้น ช่อดอกมีรูปทรงสวยงาม สีเหลืองอร่ามเป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนา อันเป็นศาสนาประจำชาติ รวมทั้งเป็นสีเดียวกับวันพระราชสมภพของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ นอกจากนี้ความงามของช่อดอก และความหมายที่ดียังถูกจำลองแบบประดับไว้บนอินทรีนุชของข้าราชการพลเรือนอีก ด้วย